

HRVATSKI SABOR

3349

Na temelju članka 88. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O DRŽAVNOM INSPEKTORATU

Proglašavam Zakon o Državnom inspektoratu, kojega je Hrvatski sabor donio na sjednici 26. rujna 2008. godine.

Klasa: 011-01/08-01/116

Urbroj: 71-05-03/1-08-2

Zagreb, 2. listopada 2008.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Stjepan Mesić, v. r.

ZAKON

O DRŽAVNOM INSPEKTORATU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuju inspekcijski poslovi Državnog inspektorata, ustrojstvene jedinice, prava, dužnosti i ovlasti inspektora i druga pitanja od značaja za rad Državnog inspektorata.

(2) Sjedište Državnog inspektorata je u Zagrebu.

Članak 2.

(1) Državni inspektorat obavlja inspekcijske poslove koji se odnose na nadzor obavljanja poslova i provedbu propisa o: trgovini i uslugama, radu i zaštiti na radu, elektroenergetici, rudarstvu, opremi pod tlakom, obračunu, naplati i uplati boravišne pristojbe, ugostiteljskoj djelatnosti i pružanju usluga u turizmu.

(2) Državni inspektorat obavlja inspekcijske poslove i u drugim upravnim područjima kad je to određeno posebnim zakonom.

(3) Glavni inspektor Državnog inspektorata i ministar obrane, odnosno glavni inspektor i ministar unutarnjih poslova, u skladu sa zakonom, utvrđuju koje će poslove nadzora iz stavka 1. ovoga članka obavljati Državni inspektorat za potrebe Ministarstva obrane, odnosno Ministarstva unutarnjih poslova.

Članak 3.

(1) Državni inspektorat u području trgovine, usluga, ugostiteljske djelatnosti i pružanju usluga u turizmu nadzire primjenu zakona i drugih propisa kojima se uređuje:

- obavljanje trgovine,
- obavljanje usluga,
- obavljanje ugostiteljske djelatnosti i pružanju usluga u turizmu,
- prijava i odjava turista te obračun, naplata i uplata boravišne pristojbe,
- zaštita potrošača,
- cijene proizvoda i usluga, naknade, pristojbe, preplate i druge slične naknade koje se zaračunavaju po propisu,
- tehnički zahtjevi za proizvode, postupci ocjene sukladnosti s propisanim zahtjevima, zahtjevi za opću sigurnost proizvoda, isprave o sukladnosti, isprave koje moraju imati proizvodi, obavijest o proizvodu (deklaracija), označavanje, reklamiranje, prezentiranje, obilježavanje i pakiranje proizvoda te kontrola kakvoće proizvoda,
- valjanost žigova i isprava o ispravnosti mjerila te ispunjenja mjeriteljskih zahtjeva,
- uporaba mjernih jedinica i njihovo navođenje u trgovini roba,
- promet i reproduciranje (umnožavanje) glazbenih i kinematografskih djela snimljenih na nosaču zvuka i slike, računalnih programa i knjiga,
- zaštita industrijskog dizajna i žigova,
- korištenje oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka izvornosti proizvoda i usluga,
- korištenje oznaka izvornosti, oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka tradicionalnog ugleda poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda,
- promet proizvoda izrađenih prema zaštićenom izumu,
- stavljanje na tržište roba iz robnih zaliha.

(2) Državni inspektorat obavlja nadzor i nad drugim djelatnostima koje fizičke i pravne osobe obavljaju sukladno Zakonu o obrtu, ako posebnim zakonom nije određena nadležnost drugog tijela državne uprave.

Članak 4.

Državni inspektorat u području rada i zaštite na radu nadzire primjenu zakona i drugih propisa kojima se uređuju odnosi između poslodavaca i radnika (radni odnosi i zaštita na radu), rad stranaca, a posebice primjenu propisa koji se odnose na:

- obvezu poslodavca da radnike u propisanim rokovima prijavljuje nadležnim tijelima mirovinskog i zdravstvenog osiguranja,
- radno vrijeme, plaće, zapošljavanje i rad malodobnika, žena, trudnica, porodilja, invalida, stranaca i sl.,
- uvjete rada, sigurnost i zaštitu zdravlja radnika, volontera, učenika, studenata i drugih osoba te osoba koje obavljaju djelatnost osobnim radom,
- osobito sigurnost, zaštitu zdravlja i uvjete rada malodobnika, žena i invalida.

Članak 5.

Državni inspektorat u području elektroenergetike nadzire primjenu zakona i drugih propisa koji se odnose na:

- način i uvjete za obavljanje elektroenergetskih djelatnosti,
- obveze energetske subjekata i kupaca energije tijekom obavljanja energetske djelatnosti i korištenja energije u pogledu ispunjavanja zahtjeva za sigurnost i kvalitetu opskrbe električnom energijom,
- obveze energetske subjekata i kupaca energije pri stavljanju u uporabu, uporabe odnosno pogona i održavanja energetske objekata, postrojenja, vodova, priključaka na mrežu,

instalacija i opreme u pogledu sigurnosti i kvalitete opskrbe električnom energijom.

– tehničke zahtjeve za proizvode i ocjenu sukladnosti te zahtjeve za opću sigurnost proizvoda koji su stavljeni u uporabu.

Članak 6.

Državni inspektorat u području rudarstva nadzire primjenu zakona i drugih propisa kojima se uređuje:

- istraživanje i eksploatacija mineralnih sirovina,
- tehnički normativi, zaštita na radu, sigurnost ljudi i imovine pri izvođenju radova na istraživanju i eksploataciji mineralnih sirovina i zaštita okoliša prilikom istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina,
- zaštita od požara pri podzemnim rudarskim radovima,
- izgradnja objekata i postrojenja na istraživanju i eksploataciji mineralnih sirovina u rudarskoj djelatnosti,
- eksploatacija mineralnih sirovina, objekata i postrojenja koji su u uporabi do završetka eksploatacije i uređenja prostora gdje se eksploatacija obavlja,
- uviđaji smrtnih ili grupnih nesretnih slučajeva ili iznimnih događaja koji prouzrokuju veću materijalnu štetu,
- obavljanje rudarskih mjerenja te izrada i ažuriranje rudarskih planova odnosno karti i ostale dokumentacije,
- ispunjavanje propisanih uvjeta radnika zaposlenih na određenim poslovima u rudarstvu,
- nadziranje poslova pravnih i fizičkih osoba registriranih za poslove istraživanja i eksploataciju mineralnih sirovina.

Članak 7.

Državni inspektorat u području opreme pod tlakom nadzire primjenu zakona i drugih propisa kojima se uređuje:

- uporaba opreme pod tlakom i pokretne tlačne opreme,
- ispunjenje propisanih uvjeta radnika zaposlenih na određenim poslovima u kotlovnica (broj i opterećenost),
- ispunjenje propisanih uvjeta pravnih i fizičkih osoba koje se bave eksploatacijom opreme pod tlakom i pokretne tlačne opreme.

Članak 8.

(1) Radi obavljanja poslova iz djelokruga Državnog inspektorata, ovim Zakonom ustrojavaju se područne jedinice Državnog inspektorata, i to:

- područna jedinica sa sjedištem u Rijeci u kojoj se obavlja inspekcijski nadzor pravnih i fizičkih osoba na području Istarske, Ličko-senjske, Primorsko-goranske županije i dijela otoka Paga koji pripada Zadarskoj županiji,
- područna jedinica sa sjedištem u Splitu u kojoj se obavlja inspekcijski nadzor pravnih i fizičkih osoba na području Dubrovačko-neretvanske, Splitsko-dalmatinske, Šibensko-kninske i Zadarske županije,
- područna jedinica sa sjedištem u Osijeku u kojoj se obavlja inspekcijski nadzor pravnih i fizičkih osoba na području Brodsko-posavske, Osječko-baranjske, Požeško-slavonske, Virovitičko-podravske i Vukovarsko-srijemske županije,
- područna jedinica sa sjedištem u Varaždinu u kojoj se obavlja inspekcijski nadzor pravnih i fizičkih osoba na području Krapinsko-zagorske, Koprivničko-križevačke, Međimurske i

Varaždinske županije,

– područna jedinica sa sjedištem u Zagrebu u kojoj se obavlja inspekcijski nadzor pravnih i fizičkih osoba na području Bjelovarsko-bilogorske, Karlovačke, Sisačko-moslavačke, Zagrebačke županije i Grada Zagreba.

(2) Broj i sjedište ispostava područnih jedinica kao i okvirni broj inspektora, drugih državnih službenika i namještenika utvrđuje se uredbom Vlade Republike Hrvatske u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 9.

(1) Radom Državnog inspektorata upravlja glavni inspektor. Glavnog inspektora imenuje i razrješuje Vlada Republike Hrvatske.

(2) Glavni inspektor ima zamjenika kojeg na prijedlog glavnog inspektora imenuje i razrješuje Vlada Republike Hrvatske. Zamjenik glavnog inspektora za svoj rad odgovoran je glavnom inspektoru.

(3) Glavni inspektor može imati jednog ili više pomoćnika koje, na temelju provedenog javnog natječaja a na prijedlog glavnog inspektora imenuje i razrješuje Vlada Republike Hrvatske. Pomoćnik glavnog inspektora za svoj rad odgovoran je glavnom inspektoru.

(4) Radom područne jedinice Državnog inspektorata upravlja pročelnik.

(5) Radom ispostave područne jedinice Državnog inspektorata upravlja voditelj ispostave.

II. INSPEKCIJSKI POSLOVI

1. Opće odredbe

Članak 10.

(1) Poslove inspekcijskog nadzora obavljaju inspektori Državnog inspektorata.

(2) Inspektori Državnog inspektorata, sukladno odredbama ovoga Zakona kojima se propisuje inspekcijski nadzor za pojedina upravna područja i uvjeti koje moraju ispunjavati inspektori, raspoređuju se na radna mjesta: viši gospodarski inspektor-specijalist, viši inspektor rada-specijalist, viši elektroenergetski inspektor-specijalist, viši rudarski inspektor-specijalist, viši inspektor opreme pod tlakom-specijalist, viši gospodarski inspektor, gospodarski inspektor, gospodarski inspektor II. vrste, gospodarski inspektor III. vrste, viši inspektor rada, inspektor rada, viši elektroenergetski inspektor, elektroenergetski inspektor, viši rudarski inspektor, rudarski inspektor, viši inspektor opreme pod tlakom i inspektor opreme pod tlakom.

(3) Inspektor Državnog inspektorata, po prethodnom ovlaštenju glavnog inspektora osim poslova svoga radnog mjesta povremeno može obavljati inspekcijske poslove radnog mjesta drugog inspektora.

(4) Inspekcijski poslovi su poslovi kod kojih postoje posebni uvjeti rada.

(5) Inspektori Državnog inspektorata dužni su, po nalogu nadređenog službenika, inspekcijski nadzor obavljati i duže od punoga radnog vremena, ako je to nužno radi uspješnog i pravodobnog obavljanja tih poslova.

(6) Inspektorima Državnog inspektorata može se odgoditi početak godišnjeg odmora ili prekinuti započeto korištenje godišnjeg odmora radi obavljanja inspekcijskog nadzora koji ne trpi odgodu.

Članak 11.

- (1) Inspekcijske poslove iz nadležnosti Državnog inspektorata u prvom stupnju obavljaju inspektori koji rade u područnim jedinicama i ispostavama područnih jedinica Državnog inspektorata, sukladno odredbi članka 8. ovoga Zakona.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, glavni inspektor može odrediti da inspekcijske poslove u prvom stupnju obavlja drugi inspektor Državnog inspektorata.
- (3) Protiv rješenja inspektora može se izjaviti žalba.
- (4) Žalbu protiv rješenja inspektora rješava Povjerenstvo za žalbe Državnog inspektorata. Povjerenstvo čine tri člana koje imenuje Vlada Republike Hrvatske.
- (5) Predsjednik i stalni član Povjerenstva za žalbe može biti osoba koja ima završen sveučilišni diplomski studij pravne struke, s najmanje četiri godine radnog iskustva na inspekcijskim poslovima i položenim državnim stručnim ispitom za inspektora.
- (6) Promjenjivi član Povjerenstva za žalbe može biti osoba koja nema završen sveučilišni diplomski studij pravne struke, a ispunjava druge uvjete iz stavka 5. ovoga članka.
- (7) Povjerenstvo donosi Poslovnik o radu.

2. Viši inspektor-specijalist

Članak 12.

- (1) Inspekcijski nadzor koji se odnosi na primjenu zakona i drugih propisa iz djelokruga Državnog inspektorata provodi viši inspektor – specijalist.
- (2) Za višeg inspektora-specijalista može se postaviti osoba koja pored zakonom utvrđenih uvjeta za prijam u državnu službu i uvjeta iz članka 13. stavka 4., članka 16. stavka 3., članka 21. stavka 2., članka 23. stavka 2. i članka 25. stavka 2. ovoga Zakona, ima sveučilišni diplomski studij ili diplomski specijalistički stručni studij i ispunjava sljedeće posebne uvjete:
 - najmanje pet godina radnog iskustva na inspekcijskim poslovima, od čega najmanje četiri godine na najsloženijim poslovima iz odgovarajućeg upravnog područja, te istaknute rezultate u području od značaja za rad Državnog inspektorata,
 - položen državni stručni ispit za radno mjesto inspektora,
 - stupanj samostalnosti koji uključuje rad u skladu s uputama rukovodećeg službenika,
 - stupanj odgovornosti za pravilnu primjenu metodologije rada, postupaka i stručnih tehnika,
 - stupanj učestalosti stručnih komunikacija koji uključuje stalne kontakte unutar i izvan Državnog inspektorata.

3. Gospodarski inspektor

Članak 13.

- (1) Inspekcijski nadzor koji se odnosi na primjenu zakona i drugih propisa u području trgovine, usluga, ugostiteljske djelatnosti i pružanja usluga u turizmu, obračuna, naplate i uplate boravišne pristojbe, provodi viši gospodarski inspektor i gospodarski inspektor.
- (2) Inspekcijski nadzor iz stavka 1. ovoga članka može provoditi i gospodarski inspektor II. vrste i gospodarski inspektor III. vrste u skladu sa člankom 14. ovoga Zakona.
- (3) Za gospodarskog inspektora može se postaviti osoba koja pored zakonom utvrđenih uvjeta za prijam u državnu službu ima sveučilišni diplomski studij ili diplomski specijalistički stručni studij pravne; ekonomske; tehničke: elektrotehničke, građevinske, kemijsko-inženjerske, strojarske, prometne i tekstilno-tehnološke; biotehničke i veterinarske struke, najmanje jednu godinu radnog iskustva u struci i položen državni stručni ispit za gospodarskog inspektora.
- (4) Za višega gospodarskog inspektora može se postaviti osoba koja ima propisane uvjete iz

stavka 3. ovoga članka i najmanje četiri godine radnog iskustva u struci, od čega najmanje dvije godine na poslovima inspektora, nakon položenoga državnoga stručnog ispita.

(5) Za gospodarskog inspektora II. vrste može se postaviti osoba koja pored zakonom utvrđenih uvjeta za prijam u državnu službu ima preddiplomski sveučilišni studij – sveučilišni prvostupnik (baccalaureus), u pogledu struke ispunjava uvjete iz stavka 3. ovoga članka, ima najmanje jednu godinu radnog iskustva u struci i položen državni stručni ispit za gospodarskog inspektora.

(6) Za gospodarskog inspektora III. vrste može se postaviti osoba koja ima srednju stručnu spremu (ekonomskog, upravnog, turističko-ugostiteljskog, tehničkog, veterinarskog ili općeg smjera), najmanje jednu godinu radnog iskustva u struci i položen državni stručni ispit za gospodarskog inspektora III. vrste.

Članak 14.

(1) Gospodarski inspektor I. vrste obavlja najsloženije inspekcijske poslove koji uključuju rješavanje složenih problema i zadataka uz stupanj odgovornosti za pravilnu primjenu metodologije rada, postupaka i stručnih tehnika.

(2) Gospodarski inspektor II. vrste obavlja manje složene inspekcijske poslove s međusobno povezanim različitim zadaćama u čijem rješavanju se primjenjuju utvrđene metode rada i postupci inspektora ili stručne tehnike.

(3) Gospodarski inspektor III. vrste obavlja manje složene inspekcijske poslove koji se odnose na zaštitu potrošača (isticanje i pridržavanje cijena i radnog vremena, ispravnost mjerila i mjernih jedinica, točnost mjerenja i dr.), isticanje tvrtke, iznajmljivanje soba, kuća i stanova za odmor, turističkih apartmana, prijavu i odjavu turista te obračun, naplatu i uplatu boravišne pristojbe.

(4) Gospodarski inspektor III. vrste može u poslovima nadzora iz stavka 1. ovoga članka izricati kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje za koje je propisana novčana kazna u utvrđenom iznosu i podnositi optužni prijedlog za pokretanje prekršajnog postupka, a u ostalim poslovima nadzora ovlašten je obavljati radnje do donošenja rješenja.

4. Inspektor rada

Članak 15.

Inspekcijski nadzor koji se odnosi na primjenu zakona i drugih propisa u području rada i zaštite na radu provodi inspektor rada i viši inspektor rada.

Članak 16.

(1) Za inspektora rada (radni odnosi) može se postaviti osoba koja pored zakonom utvrđenih uvjeta za prijam u državnu službu ispunjava i sljedeće posebne uvjete:

– za provođenje inspekcijskog nadzora nad primjenom zakona i drugih propisa koji uređuju odnose između poslodavaca i radnika (radni odnosi), koja pored zakonom utvrđenih uvjeta za prijam u državnu službu ima sveučilišni diplomski studij ili diplomski specijalistički stručni studij pravne struke i najmanje jednu godinu radnog iskustva u struci te položen državni stručni ispit za inspektora rada.

(2) Za inspektora rada (zaštita na radu) može se postaviti osoba koja pored zakonom utvrđenih uvjeta za prijam u državnu službu ispunjava i sljedeće posebne uvjete:

– za provođenje inspekcijskog nadzora nad primjenom zakona i drugih propisa o zaštiti na radu ima sveučilišni diplomski studij ili diplomski specijalistički stručni studij u području

tehničkih znanosti: brodogradnja, elektrotehnika, građevinarstvo, grafička tehnologija, kemijsko inženjerstvo, metalurgija, strojarstvo, tekstilna tehnologija, zrakoplovstvo, raketna i svemirska tehnika, organizacija rada i proizvodnje, sigurnost i zaštita na radu i najmanje jednu godinu radnog iskustva u struci te položen državni stručni ispit za inspektora rada.

(3) Za višeg inspektora rada može se postaviti osoba koja ispunjava uvjete za inspektora rada iz stavka 1. i 2. ovoga članka i ima najmanje četiri godine radnog iskustva u struci, od čega dvije godine na poslovima inspektora rada, nakon položenoga državnoga stručnog ispita.

Članak 17.

Broj inspektora rada i viših inspektora rada u Državnom inspektoratu određuje se ovisno o broju radnika u djelatnostima koje nadzire inspektor rada, u pravilu po jedan na 4.000 do 5.000 radnika.

Članak 18.

(1) Kada se propisi iz članka 4. ovoga Zakona odnose na sredstva rada pomorskog, riječnog, željezničkog, cestovnog i zračnog prometa, primjenu tih propisa nadzire inspektor rada nadležan prema sjedištu poslodavca, odnosno prema mjestu gdje se rad obavlja.

(2) U smislu odredbe stavka 1. ovoga članka sredstvima rada pomorskog prometa smatraju se pomorski objekti hrvatske državne pripadnosti u nacionalnoj plovidbi.

Članak 19.

Radnikom i poslodavcem u smislu ovoga Zakona smatraju se osobe koje se radnikom i poslodavcem smatraju prema odredbama Zakona o radu.

5. Elektroenergetski inspektor

Članak 20.

Inspeksijski nadzor koji se odnosi na primjenu zakona i drugih propisa u području elektroenergetike provodi elektroenergetski inspektor i viši elektroenergetski inspektor.

Članak 21.

(1) Za elektroenergetskog inspektora može se postaviti osoba koja pored zakonom utvrđenih uvjeta za prijam u državnu službu ima sveučilišni diplomski studij ili diplomski specijalistički stručni studij elektrotehničke struke, elektroenergetskog ili drugog odgovarajućeg smjera, najmanje jednu godinu radnog iskustva u struci i položen državni stručni ispit za elektroenergetskog inspektora.

(2) Za višeg elektroenergetskog inspektora može se postaviti osoba koja pored ispunjavanja uvjeta iz stavka 1. ovoga članka ima najmanje četiri godine radnog iskustva u struci, od čega najmanje dvije godine na poslovima inspektora, nakon položenoga državnoga stručnog ispita.

6. Rudarski inspektor

Članak 22.

Inspekcijski nadzor koji se odnosi na primjenu zakona i drugih propisa u području rudarstva provodi rudarski inspektor i viši rudarski inspektor.

Članak 23.

(1) Za rudarskog inspektora može se postaviti osoba koja pored zakonom utvrđenih uvjeta za prijam u državnu službu ima sveučilišni diplomski studij ili diplomski specijalistički stručni studij i ispunjava sljedeće posebne uvjete:

- za nadzor propisa koji se odnose na istraživanje i eksploataciju čvrstih mineralnih sirovina, rudarskog smjera,
- za nadzor propisa koji se odnosi na istraživanje i eksploataciju nafte, prirodnog plina i voda, rudarsko-naftnog smjera,
- za nadzor propisa koji se odnose na elektroenergetska postrojenja i uređaje pri istraživanju i eksploataciji mineralnih sirovina, elektrotehničkog smjera,
- s najmanje jednom godinom radnog iskustva u struci i položen državni stručni ispit za rudarskog inspektora.

(2) Za višega rudarskog inspektora može se postaviti osoba koja pored ispunjavanja uvjeta iz stavka 1. ovoga članka ima najmanje četiri godine radnog iskustva u struci, od čega najmanje dvije godine na poslovima inspektora, nakon položenoga državnoga stručnog ispita.

7. Inspektor opreme pod tlakom

Članak 24.

Inspekcijski nadzor koji se odnosi na primjenu zakona i drugih propisa u području opreme pod tlakom provodi inspektor opreme pod tlakom i viši inspektor opreme pod tlakom.

Članak 25.

(1) Za inspektora opreme pod tlakom može se postaviti osoba koja pored zakonom utvrđenih uvjeta za prijam u državnu službu ima sveučilišni diplomski studij ili diplomski specijalistički stručni studij strojarke struke, najmanje jednu godinu radnog iskustva u struci i položen državni stručni ispit za inspektora opreme pod tlakom.

(2) Za višeg inspektora opreme pod tlakom može se postaviti osoba koja pored ispunjavanja uvjeta iz stavka 1. ovoga članka ima najmanje četiri godine radnog iskustva u struci, od čega najmanje dvije godine na poslovima inspektora, nakon položenoga državnoga stručnog ispita.

(3) U smislu odredaba stavka 1. i 2. ovoga članka radno iskustvo u struci je radno iskustvo ostvareno na poslovima eksploatacije opreme pod tlakom i pokretne tlačne opreme.

Ostali poslovi inspekcijskog nadzora

Članak 26.

(1) Gospodarski inspektor, inspektor rada, elektroenergetski inspektor, rudarski inspektor i inspektor opreme pod tlakom, osim nadzora iz članka 12., članka 13. stavka 1., članka 15., 20., 22. i 24. ovoga Zakona, ako posebnim propisom nije određena nadležnost drugog tijela državne uprave, provode nadzor i nad primjenom zakona i drugih propisa kojima se uređuju:

- opći uvjeti obavljanja djelatnosti (registracija, odobrenje za rad, rješenje, suglasnost, drugo odobrenje nadležnih tijela, predmet poslovanja, sjedište i tvrtka).

(2) Inspektor-specijalist, gospodarski inspektor, inspektor rada, elektroenergetski inspektor,

rudarski inspektor i inspektor opreme pod tlakom provode inspekcijski nadzor i u drugim upravnim područjima kada je to određeno posebnim zakonom.

III. PRAVA, DUŽNOSTI I OVLASTI INSPEKTORA

1. Zajedničke odredbe

Članak 27.

(1) U provedbi inspekcijskog nadzora inspektor Državnog inspektorata, ovlašten je fotografirati ili snimiti osobe, pregledati, fotografirati ili snimiti zgrade, objekte, poslovne prostorije i druge prostorije i prostore; luke; privremena radilišta; izvođenje radova, objekte namijenjene za rad s pripadajućim prostorima, prostorijama i instalacijama; stambene prostorije i prostore u domaćinstvima odnosno stambene zgrade, stanove i kuće za iznajmljivanje u kojima se putnicima i turistima pružaju ugostiteljske i turističke usluge; proizvode, uređaje, opremu, sredstva rada, vozila, poslovne knjige, registre, dokumente, ugovore, isprave i drugu poslovnu dokumentaciju koja omogućuje uvid u poslovanje pravne i fizičke osobe u pogledu primjene propisa iz članka 3., 4., 5., 6. i 7. ovoga Zakona te obavljati i druge radnje u skladu s drugim propisom.

(2) Pod poslovnim prostorijama, u smislu ovoga Zakona, razumijevaju se i stambene prostorije prijavljene kao poslovni prostor i druge prostorije, prijevozna sredstva i slično, u kojima nadzirana pravna i fizička osoba obavlja odobrenu djelatnost, odnosno rad.

(3) Inspektor je ovlašten u postupku nadzora zatražiti i pregledati isprave na temelju kojih se može utvrditi identitet osobe (osobna iskaznica, putovnica i sl.), a osoba koja podliježe nadzoru i osoba zatečena na mjestu nadzora dužna je na zahtjev inspektora dati mu takvu ispravu na uvid.

(4) Prilikom obavljanja inspekcijskog nadzora inspektor može uzimati izjave od predstavnika nadziranih pravnih, fizičkih osoba i svjedoka.

(5) Ako se kao svjedok ispituje dijete, takvo ispitivanje se provodi uz pomoć psihologa, pedagoga ili druge stručne osobe na način prikladan uzrastu, dobi i zrelosti djeteta i s dužnom obazrivošću kako takvo ispitivanje ne bi štetilo njegovu razvoju.

(6) Djetetom se u smislu odredbi ovoga Zakona smatra svaka osoba mlađa od 18 godina.

Članak 28.

O početku obavljanja nadzora inspektor može obavijestiti odgovornu osobu nadzirane pravne osobe i fizičku osobu, ako je dostupna, osim ako smatra da bi obavještanje umanjilo učinkovitost nadzora.

Članak 29.

(1) O obavljenom inspekcijskom nadzoru inspektor je dužan sastaviti zapisnik.

(2) Zapisnik o obavljenom inspekcijskom nadzoru sastavlja se po odredbama Zakona o općem upravnom postupku.

Članak 30.

(1) Pravne i fizičke osobe koje podliježu nadzoru inspektora dužne su mu omogućiti obavljanje nadzora sukladno odredbi članka 27. stavka 1. i 3. ovoga Zakona i osigurati mu uvjete za neometan rad.

- (2) Smatra se da nadzirana pravna ili fizička osoba nije omogućila obavljanje nadzora iz stavka 1. ovoga članka i u slučaju ako u roku određenom u zapisniku inspektora ili roku određenom u pozivu za saslušanje stranke ne osigura uvid u proizvode, traženu poslovnu dokumentaciju i druge isprave potrebne za utvrđivanje činjeničnog stanja u započetom nadzoru.
- (3) Pravne i fizičke osobe iz stavka 1. ovoga članka dužne su na traženje inspektora privremeno obustaviti poslovanje nadziranog objekta za vrijeme inspekcijskog nadzora ako inspektor ne bi mogao na drugi način obaviti inspekcijski nadzor ili utvrditi činjenično stanje. Zahtjev za privremenu obustavu poslovanja inspektor je dužan unijeti u zapisnik o obavljenom inspekcijskom nadzoru.
- (4) Inspektor može od nadzirane pravne i fizičke osobe tražiti izvršenje pojedine radnje u postupku radi potpunog utvrđivanja činjeničnog stanja i odrediti rok izvršenja te radnje.

Članak 31.

Pravne i fizičke osobe dužne su na pisano traženje inspektora, u roku primjerenom izvršenju obveze, dostaviti ili pripremiti točne i potpune podatke, obavijesti i materijale koji su mu potrebni za obavljanje inspekcijskog nadzora.

Članak 32.

- (1) Ako nije ovlašten postupati, inspektor će izvijestiti nadležno tijelo državne uprave o uočenim nepravilnostima i tražiti pokretanje postupka i poduzimanje mjera za uklanjanje nepravilnosti.
- (2) Nakon obavljenog nadzora, inspektor može obavješćivati i savjetovati nadzirane pravne i fizičke osobe o najučinkovitijoj provedbi zakona i drugih propisa ako to smatra korisnim ili potrebnim.

Članak 33.

- (1) Inspektor pokreće postupak po službenoj dužnosti, iznimno na zahtjev stranke, kada je to zakonom propisano.
- (2) Predstavku pravne ili fizičke osobe, na rad subjekata čije poslovanje nadzire, inspektor je dužan uzeti u obzir samo ako ga predstavaka upozorava na činjenično stanje koje mu nameće obvezu pokretanja postupka po službenoj dužnosti.
- (3) Ako je povodom predstavke obavljen inspekcijski nadzor, inspektor je dužan obavijestiti podnositelja predstavke o utvrđenim činjenicama, odnosno poduzetim mjerama. U protivnom, inspektor će podnositelja predstavke obavijestiti o nepostojanju uvjeta za provedbu inspekcijskog nadzora.
- (4) Inspektor je dužan kao službenu tajnu čuvati dokumentaciju, činjenice i podatke utvrđene, odnosno nastale u inspekcijskom postupku, kao i identitet podnositelja predstavke.
- (5) Dokumentaciju, činjenice, podatke i identitet podnositelja predstavke utvrđene u inspekcijskom nadzoru inspektor, odnosno drugi državni službenik, može dati samo sudovima, tijelima državne uprave koja vode prekršajni postupak i drugim državnim tijelima, na njihov obrazloženi pisani zahtjev, u sudskim i upravnim postupcima iz njihove nadležnosti.

Članak 34.

(1) U obavljanju inspekcijskog nadzora inspektor može privremeno oduzeti, do donošenja pravomoćne odluke o prekršaju, odnosno pravomoćne presude o počinjenom kaznenom djelu, dokumentaciju i predmete koji u prekršajnom ili kaznenom postupku mogu poslužiti kao dokaz.

(2) O privremenom oduzimanju dokumentacije i predmeta iz stavka 1. ovoga članka izdaje se potvrda o točno naznačenoj oduzetoj dokumentaciji i predmetima.

Članak 35.

(1) Ako je zakonom ili drugim propisom predviđeno pravo oduzimanja predmeta koji je bio namijenjen ili uporabljen za počinjenje prekršaja ili je nastao počinjenjem prekršaja ili kaznenog djela, inspektor može privremeno oduzeti taj predmet.

(2) Inspektor je dužan privremeno oduzeti predmet iz stavka 1. ovoga članka, kad je propisom predviđeno obvezno oduzimanje predmeta.

(3) Osobi od koje se oduzimaju predmeti izdaje se potvrda s točno označenim oduzetim predmetima po vrsti i količini.

(4) U slučaju kada se privremeno do odluke nadležnog sudbenog tijela oduzimaju predmeti podložni kvarenju i životinje, inspektor je dužan optužni prijedlog odnosno prijavu podnijeti najkasnije u roku od 48 sati od oduzimanja, a nadležno sudbeno tijelo o prijavi, odnosno optužnom prijedlogu odlučuje u hitnom postupku.

(5) Inspektor je dužan s oduzetim predmetima postupati i na način kako je to određeno posebnim zakonom.

(6) Državni inspektorat je dužan osigurati uvjete za čuvanje i održavanje privremeno oduzetih predmeta do pravomoćne odluke o prekršaju.

(7) S privremeno oduzetim predmetima, do pravomoćne odluke o prekršaju, inspektor ne može raspolagati (predmet uništiti, prodati, predati, darovati, zamijeniti i sl.), osim ako posebnim zakonom ili drugim propisom nije drukčije određeno.

(8) Ako inspektor umjesto podnošenja optužnog prijedloga izda prekršajni nalog, tim nalogom, sukladno Prekršajnom zakonu, odlučit će i o zaštitnoj mjeri oduzimanja predmeta.

Članak 36.

Ako je u postupku inspekcijskog nadzora potrebno utvrditi odgovaraju li proizvodi u prometu propisanom sastavu, sigurnosnim zahtjevima, propisanoj obavijesti o proizvodu ili obavijesti na proizvodu, inspektor od tih proizvoda može uzimati uzorke i dati ih zapečaćene i propisno označene na ispitivanje i ocjenu sukladnosti, stručnoj instituciji ovlaštenoj za ispitivanje (u daljnjem tekstu: stručna institucija).

Članak 37.

(1) Prilikom uzimanja uzoraka za pojedine proizvode, inspektor ima pravo i dužnost:

- pod istim uvjetima i u isto vrijeme od istog proizvoda uzeti najviše dva uzorka u količini potrebnoj za ispitivanje (za analizu i superanalizu),
- sastaviti zapisnik o uzimanju uzoraka,
- uzorak uzet za analizu bez odgađanja dostaviti stručnoj instituciji, a uzorak namijenjen za superanalizu čuvati u odgovarajućim uvjetima do završetka analize, odnosno superanalize.
- bez odgađanja pisano izvijestiti stranku od koje je uzet uzorak o rezultatima analize,
- na zahtjev stranke, uzorak za superanalizu bez odgađanja dostaviti stručnoj instituciji po svom izboru.

(2) Kad ispitani uzorak ne odgovara propisanom sastavu, sigurnosnim zahtjevima, propisanoj

obavijesti o proizvodu ili obavijesti na proizvodu, a rješenjem nije odlučio o troškovima nastalim u postupku uzimanja i ispitivanja uzoraka, inspektor će posebnim zaključkom utvrditi iznos tih troškova, kome se imaju platiti i u kojem roku.

Članak 38.

- (1) Uzorak uzet radi ispitivanja proizvoda podložnih kvarenju inspektor će dostaviti stručnoj instituciji na analizu, a po zahtjevu stranke istodobno i na analizu drugoj stručnoj instituciji, po svom izboru.
- (2) Ako se rezultati analiza iz stavka 1. ovoga članka razlikuju, mjerodavan je rezultat analize obavljen po zahtjevu stranke. Kad stranka prilikom uzimanja uzorka ne zahtijeva istodobno uzimanje uzorka za superanalizu, smatra se da je suglasna s rezultatom analize obavljene po zahtjevu inspektora.

Članak 39.

- (1) Rezultat analize uzorka po pisanom zahtjevu stranke može se pobijati rezultatom superanalize uzorka uzetog u isto vrijeme i na isti način, ispitan istom metodom.
- (2) Zahtjev se podnosi u roku od tri dana od dana dostave rezultata analize.
- (3) Ako se zahtjev ne podnese u roku iz stavka 2. ovoga članka, smatrat će se da je stranka suglasna s rezultatom analize.
- (4) Ako rezultat superanalize nije u skladu s rezultatom analize, mjerodavan je rezultat superanalize uzorka.
- (5) Za obavljanje analize i superanalize istog uzorka ne može se koristiti ista stručna institucija.

Članak 40.

- (1) Pravne i fizičke osobe dužne su staviti na raspolaganje potrebne količine proizvoda za ispitivanje, od kojih se uzima uzorak.
- (2) Troškove ispitivanja uzoraka snosi stranka ako se utvrdi da uzorci ne odgovaraju propisanom sastavu, sigurnosnim zahtjevima, propisanoj obavijesti o proizvodu ili obavijesti.
- (3) Troškove ispitivanja uzoraka snosi Državni inspektorat ako se utvrdi da uzorci odgovaraju propisanom sastavu, sigurnosnim zahtjevima, propisanoj obavijesti o proizvodu ili obavijesti.
- (4) Rezultat superanalize mjerodavan je i za troškove analize.

Članak 41.

Odredbe članka 36. do 40. ovoga Zakona ne odnose se na proizvode za koje su ta pitanja uređena posebnim propisima.

Članak 42.

- (1) Ako je ovim ili drugim zakonom predviđeno da se za utvrđenu nezakonitost donosi određena upravna mjera, inspektor je dužan rješenjem izreći tu mjeru.
- (2) Inspektor će rješenje iz stavka 1. ovoga članka donijeti bez odgađanja, a najkasnije u roku od osam dana od dana završetka nadzora s utvrđenim činjenicama presudnim za donošenje rješenja. Nedonošenje rješenja do tog roka ne isključuje obvezu njegova donošenja.
- (3) Ako posebnim zakonom nije drukčije propisano, rješenje iz stavka 1. ovoga članka inspektor neće donositi u situaciji kad su utvrđene nepravilnosti otklonjene tijekom

inspekcijskog nadzora, ili kad izvršenje uopće nije moguće, što će inspektor utvrditi i navesti u zapisniku.

Članak 43.

- (1) Protiv rješenja koja na temelju ovoga ili drugog zakona donosi inspektor Državnog inspektorata, može se u roku od osam dana od dana dostave rješenja izjaviti žalba Povjerenstvu za žalbe Državnog inspektorata.
- (2) Ako inspektor Državnog inspektorata nađe da je podnijeta žalba dopuštena, pravodobna i izjavljena od ovlaštene osobe, a nije novim rješenjem zamijenio rješenje koje se žalbom pobija, dužan je bez odgode, a najkasnije u roku od pet dana od dana primitka žalbe dostaviti žalbu sa spisima koji se odnose na predmet na rješavanje Povjerenstvu za žalbe Državnog inspektorata.
- (3) Žalba protiv rješenja donesenih na temelju ovoga Zakona odgađa izvršenje rješenja, osim ako ovim Zakonom nije drukčije uređeno.
- (4) Protiv usmenog rješenja u sklopu zapisnika o obavljenom inspekcijskom nadzoru, donesena na temelju ovoga ili drugog zakona, žalba nije dopuštena. Žalba se može podnijeti na pisani otpravak usmenog rješenja.

Članak 44.

- (1) Nakon što je rješenje postalo izvršno, inspektor će utvrditi je li rješenje izvršeno te, ako nije izvršeno, bez odgađanja će pokrenuti postupak za njegovo izvršenje.
- (2) Zaključak o dozvoli izvršenja rješenja inspektor će donijeti bez odgađanja, a najkasnije u roku od osam dana od dana kad je rješenje postalo izvršno, a nije izvršeno. Ne donošenje zaključka do tog roka ne isključuje obvezu njegova donošenja.
- (3) Troškove izvršenja rješenja snosi stranka koja je bila dužna izvršiti naređenu upravnu mjeru.
- (4) Ako je osoba izvršila obvezu iz rješenja, inspektor će po službenoj dužnosti donijeti zaključak o obustavi postupka.

Članak 45.

- (1) Izvršno rješenje inspektora kojem je predmet nenovčana obveza i koje se prema naravi obveze može izvršiti neposrednom prinudom, izvršit će se tom prinudom bez prethodne primjene prisilnih mjera iz članka 286. Zakona o općem upravnom postupku.
- (2) Ako se rješenje ne može izvršiti u smislu stavka 1. ovoga članka, inspektor će prinuditi izvršenika na ispunjenje obveze novčanom kaznom.
- (3) Novčana kazna koja se na temelju stavka 2. ovoga članka izriče prvi put, izriče se u iznosu 10.000,00 kuna za nadziranu pravnu i fizičku osobu.
- (4) Novčana kazna koja se na temelju stavka 2. ovoga članka izriče drugi i svaki slijedeći put, izriče se u iznosu 20.000,00 kuna za nadziranu pravnu i fizičku osobu.

Članak 46.

- (1) Inspektor će donijeti rješenje i odmah narediti izvršenje u slučaju kada utvrdi da pravna ili fizička osoba obavlja djelatnost protivno izvršnoj i pravomoćnoj zaštitnoj mjeri zabrane obavljanja djelatnosti, donesenoj od strane nadležnog sudbenog tijela, ako posebnim propisom nije drukčije određeno.
- (2) Žalba izjavljena protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka ne odgađa njegovo izvršenje.

(3) U provedbi rješenja iz stavka 1. ovoga članka inspektor će pečaćenjem ili na drugi pogodan način zatvoriti prostorije (objekt) u kojima se obavlja djelatnost, a može do konačne odluke nadležnog tijela oduzeti opremu, uređaje, sredstva za rad i prijevozna sredstva kojima se obavlja djelatnost.

Članak 47.

(1) Ako inspektor utvrdi postojanje osnovane sumnje da je povredom propisa počinjen prekršaj ili kazneno djelo, uz rješenje za čije je donošenje ovlašten, odnosno uz zapisnik ako ne postoji ovlaštenje za donošenje rješenja, dužan je bez odgađanja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana završetka nadzora s utvrđenim činjenicama odlučnim za poduzimanje mjera, podnijeti optužni prijedlog za pokretanje prekršajnog postupka, odnosno prijavu za pokretanje postupka zbog kaznenog djela. Nepodnošenje optužnog prijedloga, odnosno prijave do toga roka ne isključuje obvezu podnošenja.

(2) Ako utvrdi da postoji osnovana sumnja da se u stanu ili drugom prostoru obavlja određena djelatnost bez odobrenja nadležnog tijela, inspektor će bez odgađanja zatražiti od nadležnoga prekršajnog suda da po hitnom postupku izda pisani nalog za pretragu stana ili drugog prostora, u kojoj bezuvjetno sudjeluje inspektor. Nadležni prekršajni sud će o zahtjevu riješiti u roku od 24 sata.

(3) Ako posebnim zakonom nije drukčije propisano, inspektor neće podnijeti optužni prijedlog za pokretanje prekršajnog postupka pod uvjetom da su utvrđene nepravilnosti otklonjene tijekom inspekcijskog nadzora ili najkasnije u roku od osam dana od dana provedenoga inspekcijskog nadzora, uz uvjet da je donja granica iznosa propisane novčane kazne za prekršaj pravne osobe jednaka ili manja od 3.000,00 kuna, za prekršaj fizičke osobe obrtnika jednaka ili manja od 2.000,00 kuna, a za prekršaj fizičke osobe jednaka ili manja od 1.000,00 kuna.

(4) Sud kojemu je podnesen optužni prijedlog, odnosno prijava u smislu stavka 1. ovoga članka, dužan je o ishodu postupka obavijestiti podnositelja optužnog prijedloga, odnosno prijave.

Članak 48.

(1) Ako je posebnim zakonom za pojedinu povredu predviđena mjera oduzimanja imovinske koristi, inspektor je dužan utvrditi iznos ostvarene imovinske koristi.

(2) Inspektor je dužan u optužnom prijedlogu za pokretanje prekršajnog postupka, odnosno u prijavi za pokretanje postupka zbog kaznenog djela predložiti oduzimanje utvrđenog iznosa imovinske koristi iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Ako posebnim zakonom nije propisano što se smatra imovinskom koristi ostvarenom prekršajem, imovinska korist predstavlja prihod ostvaren povredom propisa uz odbitak troškova, osim (osobno) uloženog rada počinitelja prekršaja.

Članak 49.

Na postupak inspektora primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku, ako ovim Zakonom pojedina pitanja nisu drukčije uređena.

Članak 50.

(1) Inspektor je u obavljanju inspekcijskog nadzora samostalan te vodi postupak, donosi rješenja i poduzima mjere u okviru prava, dužnosti i ovlasti utvrđenih ovim Zakonom ili

drugim propisima.

(2) Glavni inspektor utvrđuje godišnjim programom rada najmanji broj, strukturu i način obavljanja nadzora nad primjenom propisa iz djelokruga Državnog inspektorata.

Članak 51.

Viši inspektor-specijalist i viši inspektor obavljaju najsloženije poslove iz djelokruga Državnog inspektorata utvrđene Pravilnikom o unutarnjem redu.

Članak 52.

(1) O obavljenim inspekcijskim nadzorima i poduzetim mjerama inspektor vodi očevidnik, čiji sadržaj, oblik i način vođenja propisuje pravilnikom glavni inspektor.

(2) Glavni inspektor naputkom propisuje način pečačenja, kada se rješenja donesena na temelju ovoga Zakona ili drugih zakona izvršavaju pečačenjem.

Članak 53.

(1) Inspektor ima službenu iskaznicu i znak kojima dokazuje službeno svojstvo, identitet i ovlasti.

(2) Oblik i sadržaj obrasca službene iskaznice, izgled znaka te način izdavanja i vođenja upisnika o izdanim službenim iskaznicama i znakovima propisuje pravilnikom glavni inspektor.

2. Posebne odredbe o odgovornosti nadređenih službenika

Članak 54.

(1) Inspektora ili drugoga državnog službenika koji upravlja ustrojstvenom jedinicom tako da ustrojstvena jedinica ne ostvaruje godišnji program rada, ne provodi naputke za rad, odnosno ako je protiv njega pokrenut postupak zbog teške povrede službene dužnosti ili ako je njegov rad i učinkovitost ocjenjeni ocjenom manjom od ocjene »dobar«, glavni inspektor može rasporediti na drugo radno mjesto u Državnom inspektoratu, za koje ispunjava uvjete.

(2) Ako nema slobodnoga radnog mjesta na koje se službenik iz stavka 1. ovoga članka može rasporediti, stavit će se na raspolaganje sukladno odredbama članka 128., 129., 130. i 131. Zakona o državnim službenicima.

3. Posebne odredbe

Gospodarski inspektor

Članak 55.

(1) U provedbi inspekcijskog nadzora u području trgovine, gospodarski inspektor ovlašten je, radi utvrđivanja činjeničnog stanja i osiguranja dokaza, usmenim rješenjem u zapisniku privremeno zabraniti daljnje raspolaganje robom:

- ako postoji osnovana sumnja da je roba predmet protupravnog obavljanja djelatnosti,
- ako se u prometu nalazi roba za koju se ne može utvrditi porijeklo ili nije evidentirana u propisanim poslovnim, trgovačkim i drugim knjigama ili evidencijama,
- ako se zbog utvrđene povrede propisa treba izreći posebnim propisom ili ovim Zakonom

predviđena mjera zabrane prometa određenih proizvoda, a postoji opasnost od prodaje, prikrivanja, zamjene i uništenja proizvoda dok izrečena mjera za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti ne postane izvršna,

– ako postoji osnovana sumnja da se na robu protuzakonito nalaze zaštićeni žigovi i industrijski dizajn, neispravna obavijest o proizvodu ili druga oznaka a to se mora dokazati dodatnim ispitivanjem, a postoji opasnost od prodaje, prikrivanja, zamjene i uništenja proizvoda, do okončanja postupka.

(2) Privremena mjera zabrane raspolaganja robom iz stavka 1. ovoga članka traje dok ne prestanu razlozi zbog kojih je donesena. Prestanak izrečene upravne mjere inspektor će utvrditi u zapisniku.

(3) Ako zakonom nije drukčije uređeno, gospodarski inspektor će donijeti rješenje kojim će nadziranoj pravnoj ili fizičkoj osobi zabraniti promet proizvoda koji ne odgovaraju propisanom sastavu ili sigurnosnim zahtjevima, odnosno koji nisu propisno označeni, obilježeni ili deklarirani.

(4) U provedbi inspeksijskog nadzora, gospodarski inspektor će nadziranoj pravnoj ili fizičkoj osobi, dok ne otkloni utvrđene nedostatke, usmenim rješenjem u zapisniku zabraniti:

– obavljanje djelatnosti, ako obavlja djelatnost za koju nije registrirana ili ako nema rješenja (odobrenja, koncesije, dozvole, obrtnice i sl.),

– prodaju proizvoda, odnosno pružanje usluga kada je zakonom ili drugim propisom prodaja takvih proizvoda, odnosno pružanje takvih usluga zabranjeno,

– prodaju proizvoda, odnosno pružanje usluga ako takva prodaja, odnosno pružanje usluga nije obuhvaćeno registracijom ili rješenjem (odobrenjem, koncesijom, dozvolom, obrtnicom i sl.) nadležnog tijela, ili za koju nisu ispunjeni tehnički i drugi propisani uvjeti za prostor, uređaje, oruđa i opremu koje nadzire gospodarski inspektor.

(5) Usmeno rješenje iz stavka 4. ovoga članka izvršit će se odmah pečaćenjem prostorija, postrojenja, uređaja i druge opreme za rad ili na drugi pogodan način.

(6) Pravna ili fizička osoba na koje se odnosi usmeno rješenje iz stavka 4. ovoga članka može pisanim putem, u roku od 24 sata od dana pečaćenja prostorija, zatražiti da se zapečaćena prostorija privremeno otpečati i u prisutnosti inspektora iz prostorija odmah iznijeti pokvarljive namirnice i poduzeti sigurnosne i druge mjere radi sprječavanja štete, nakon čega će inspektor poslovne prostorije ponovno zapečatiti.

(7) Rješenje iz stavka 4. ovoga članka u pisanom obliku inspektor je dužan otpremiti stranci u roku od osam dana od dana donošenja usmenog rješenja.

Inspektor rada

Članak 56.

(1) Inspektor rada dužan je obaviti nadzor na mjestu gdje je nastao događaj koji je prouzročio smrt, skupnu ili težu ozljedu radnika, ili koji je izazvao poremećaj u procesu rada koji je mogao izazvati štetne posljedice po sigurnost i zdravlje radnika, i to odmah nakon primitka obavijesti o nastanku takvoga događaja od poslodavca, radnika, policije ili od liječnika koji je radniku pružio prvu medicinsku pomoć.

(2) Inspektor rada dužan je obaviti nadzor kod poslodavca u kojeg je utvrđen slučaj profesionalne bolesti.

(3) O događaju koji je prouzročio smrt ili skupnu ozljedu radnika inspektor rada dužan je najkasnije u roku 24 sata, od primljene obavijesti o događaju, izvijestiti glavnog inspektora.

(4) Glavni inspektor, uz prethodno pribavljeno mišljenje nadležnog ministarstva, naputkom određuje koje podatke mora sadržavati izvješće iz stavka 3. ovoga članka.

Članak 57.

Inspektor rada ima pravo i dužnost poslodavcu rješenjem narediti otklanjanje utvrđene povrede propisa o radnim odnosima, osim ako se radi o pravu koje radnik može ostvariti pred sudom.

Članak 58.

(1) U provedbi inspekcijskog nadzora u području rada (radni odnosi) inspektor rada će usmenim rješenjem u zapisniku, na određeno vrijeme dok ne otkloni nedostatke u poslovanju, a najkraće u trajanju od 30 dana, zabraniti poslodavcu obavljanje djelatnosti u nadziranom poslovnom objektu, odnosno prostoru, ako utvrdi da je tijekom nadzora za poslodavca radio radnik na obavljanju posla koji s obzirom na narav i vrstu rada te ovlasti poslodavca ima obilježje posla za koji se zasniva radni odnos, a poslodavac s radnikom:

– nije sklopio ugovor o radu ili mu nije uručio pisanu potvrdu o sklopljenom ugovoru o radu prije početka rada,

– odnosno nije ga prijavio na obvezno mirovinsko ili obvezno zdravstveno osiguranje s prvim danom početka rada ili na odgovarajuće radno vrijeme.

(2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka izvršava se pečaćenjem poslovnih prostorija, postrojenja, uređaja i druge opreme za rad ili na drugi pogodan način, u roku od 2 dana od dana izricanja usmenog rješenja u zapisniku.

(3) Iznimno, mjera zabrane obavljanja djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka neće se izvršiti, a usmeno izrečeno rješenje će se ukinuti ako pravna ili fizička osoba kojoj je mjera izrečena u roku od dva dana od dana izricanja mjere, nadležnom inspektoru iz stavka 1. ovoga članka dostavi dokaz da je otklonila nedostatke u poslovanju i izvršila uplatu iznosa od 30.000,00 kuna, za svakog radnika iz stavka 1. ovoga članka, u korist državnog proračuna.

(4) Inspektor rada će stranci otpremiti pisano rješenje u roku od 8 dana od dana donošenja usmenog rješenja.

(5) Pravna ili fizička osoba na koju se odnosi usmeno rješenje iz stavka 1. ovoga članka može pisanim putem za vrijeme trajanja mjere zabrane obavljanja djelatnosti pečaćenjem poslovnih prostorija zatražiti da se zapečaćene prostorije privremeno otpečate i u prisutnosti inspektora odmah izuzeti pokvarljive namirnice i poduzeti druge sigurnosne mjere radi sprječavanja štete.

(6) Na rješenje iz stavka 1. ovoga članka može se izjaviti žalba u roku od 8 dana od dana primitka pisanog otpravka usmenog rješenja.

Članak 59.

Žalba izjavljena protiv rješenja donesenog na temelju odredbi članka 55. i odredbi članka 57. ovoga Zakona ne odgađa izvršenje rješenja.

Rudarski inspektor i inspektor opreme pod tlakom

Članak 60.

(1) U provedbi inspekcijskog nadzora u području rudarstva rudarski inspektor dužan je rješenjem:

– zabraniti izvođenje rudarskih radova ako su nepravilnosti i nedostaci takve prirode da uslijed njih može nastupiti neposredna opasnost za život i zdravlje radnika i drugih građana ili znatna materijalna šteta,

- zabraniti izvođenje rudarskih radova na eksploataciji mineralnih sirovina ako se utvrdi da se oni izvođe suprotno odobrenju za eksploatacijsko polje, ako se rudarski radovi izvođe bez rudarske koncesije za izvođenje rudarskih radova ili ako se rudarski radovi izvođe suprotno rudarskoj koncesiji za izvođenje radova,
 - zabraniti radniku rukovođenje rudarskim radovima ako ne ispunjava određene propisane uvjete o stručnoj osposobljenosti za obavljanje određenih poslova u rudarstvu,
 - narediti obustavu radova ako utvrdi da se istražni radovi izvođe bez odobrenja, odnosno suprotno odobrenju za istraživanje,
 - narediti obustavu građenja ili zabranu korištenja ako se rudarski objekti, postrojenja i uređaji grade bez odobrenja, odnosno suprotno odobrenju za građenje ili se upotrebljavaju bez uporabne dozvole.
- (2) U provedbi inspekcijskog nadzora u području opreme pod tlakom, inspektor opreme pod tlakom dužan je rješenjem:
- zabraniti uporabu opreme pod tlakom i pokretne tlačne opreme ako utvrdi da ista ugrožava sigurnost ljudi, opreme i okoliša.
 - zabraniti uporabu opreme pod tlakom i pokretne tlačne opreme ako utvrdi da nije pregledana i ispitana, odnosno pregledana i ispitana u propisanim rokovima, a opravdano se može pretpostaviti da ugrožava sigurnost ljudi i okoliša.
 - zabraniti rad radnika u kotlovnici ako utvrdi da ne ispunjava propisane uvjete.
- (3) Ako zakonom ili drugim propisom nije drukčije uređeno, rudarski inspektor, odnosno inspektor opreme pod tlakom donijet će rješenje kojim će nadziranoj pravnoj ili fizičkoj osobi zabraniti obavljanje djelatnosti, ako obavlja djelatnost za koju nije registrirana ili ako nema rješenja (odobrenja, dozvole, obrtnice ili dr.) izdanog od nadležnog tijela.
- (4) Žalba izjavljena protiv rješenja iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

IV. KAZNENE ODREDBE

Članak 61.

- (1) Novčanom kaznom od 30.000,00 do 120.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako inspektoru ne omogućiti obavljanje nadzora prema odredbama ovoga Zakona ili mu na bilo koji drugi način onemogućiti pregled ili ne osigura uvjete za neometan rad ili mu ne dostavi ili ne pripremi podatke, obavijesti i materijale u određenom roku ili mu dostavi ili pripremi netočne i nepotpune podatke, obavijesti i materijale (članak 27. stavak 1., članak 30. i članak 31.).
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 3.000,00 do 20.000,00 kuna.
- (3) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 80.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba obrtnik.
- (4) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 20.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba.

Članak 62.

Novčanom kaznom od 3.000,00 do 12.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja podliježe nadzoru i fizička osoba zatečena na mjestu nadzora, ako na zahtjev inspektora ne stavi na uvid ispravu iz koje se može utvrditi njezin identitet (članak 27. stavak 3.).

Članak 63.

- (1) Novčanom kaznom od 15.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:
- ako ne dozvoli inspektoru privremeno oduzimanje dokumentacije i drugih predmeta koji mogu poslužiti kao dokaz u upravnom i sudskom postupku (članak 34. stavak 1.),
 - ako ne dozvoli inspektoru oduzimanje predmeta koji je bio namijenjen ili uporabljen za počinjenje prekršaja ili je nastao počinjenjem prekršaja ili kaznenog djela (članak 35. stavak 1.),
 - ako uskrati uzimanje uzoraka radi ispitivanja proizvoda (članak 40. stavak 1.).
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 3.000,00 do 10.000,00 kuna.
- (3) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 80.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba obrtnik.
- (4) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 20.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba.

Članak 64.

- (1) Novčanom kaznom od 50.000,00 do 120.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja ne izvrši, izvršno rješenje inspektora donesenog na temelju ovoga ili drugog zakona.
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 6.000,00 do 20.000,00 kuna.
- (3) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 80.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba obrtnik.
- (4) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 20.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba.
- (5) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka uz novčanu kaznu izreći će se i mjera oduzimanja više naplaćenog iznosa u korist kupca, odnosno korisnika usluge ako je poznat.
- (6) Ako kupac, odnosno korisnik usluge nije poznat, više naplaćen iznos oduzet će se kao protupravno stečena imovinska korist. Protupravno stečena imovinska korist prihod je državnog proračuna.

Članak 65.

- (1) Novčanom kaznom od 50.000,00 do 160.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja otpečati poslovne ili druge prostorije, postrojenja, uređaje i druga sredstva za rad ili koja ošteti ili odstrani službeni pečat inspektora stavljen u postupku izvršenja rješenja.
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 6.000,00 do 20.000,00 kuna.
- (3) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 80.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba obrtnik.
- (4) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 20.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba.

Članak 66.

- (1) Novčanom kaznom od 30.000,00 do 120.000,00 kuna po radniku kaznit će se za prekršaj poslodavac – pravna osoba koji radnika nije prijavio na obvezno mirovinsko i obvezno zdravstveno osiguranje (članak 4. stavak 1. podstavak 1.).
- (2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka, kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 10.000,00 do 15.000,00 kuna po radniku.

(3) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 80.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka po radniku kaznit će se fizička osoba obrtnik.

(4) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 20.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba.

(5) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka uz novčanu kaznu može se izreći i zaštitna mjera zabrane obavljanja određenih djelatnosti ili poslova u pravnoj osobi, zabrana obavljanja zvanja, određenih djelatnosti, poslova i dužnosti fizičkoj osobi u trajanju od tri mjeseca do jedne godine.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 67.

Prekršajni postupci za djela koja su prema Zakonu o Državnom inspektoratu (»Narodne novine«, br. 76/99., 96/03., 151/03., 160/04., 174/04., 33/05., 48/05., 129/05., 140/05., 138/06., 68/07. i 79/07.) bili propisani kao prekršaji, a prema ovom Zakonu nisu određeni kao prekršaji, obustavit će se.

Članak 68.

Od dana stupanja na snagu ovoga Zakona inspektor posuda pod tlakom prema posebnim propisima smatra se inspektorom opreme pod tlakom.

Članak 69.

Inspektori Državnog inspektorata koji su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona zatečeni na radnim mjestima inspektora, nastavljaju obavljanje inspekcijskih poslova i u slučaju da ne ispunjavaju uvjete u pogledu stručne spreme i struke određene u članku 13., 16., 21., 23. i 25. ovoga Zakona.

Članak 70.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o Državnom inspektoratu (»Narodne novine«, br. 76/99., 96/03., 151/03., 160/04., 174/04., 33/05., 48/05., 129/05., 140/05., 138/06., 68/07. i 79/07.) i sljedeći podzakonski propisi doneseni na temelju tog Zakona:

– Uredba o određivanju proizvoda za koje je potrebno uvjerenje o kakvoći (»Narodne novine«, br. 127/99. i 123/05.),

– Uredba o naknadi troškova nadzora kakvoće proizvoda za koje je potrebo uvjerenje o kakvoći (»Narodne novine«, br. 127/99.) i

– Pravilnik o načinu i postupku obavljanja nadzora kakvoće proizvoda za koje je potrebno uvjerenje (»Narodne novine«, br. 9/00.).

(2) Do donošenja podzakonskih propisa na temelju odredaba ovoga Zakona ostaju na snazi:

– Pravilnik o načinu vođenja očevidnika o obavljenim inspekcijskim nadzorima i poduzetim mjerama inspektora Državnog inspektorata (»Narodne novine«, br. 38/00.),

– Pravilnik o obrascu službene iskaznice i izgledu znaka gospodarskog inspektora, rudarskog i elektroenergetskog inspektora, te inspektora rada i posuda pod tlakom (»Narodne novine«, br. 105/99.),

– Naputak o načinu pečaćenja kada se rješenje inspektora Državnog inspektorata izvršava pečaćenjem (»Narodne novine«, br. 149/05.),

– Naputak o podacima koji sadrži izvješće povodom događaja koji je prouzročio smrt ili skupnu ozljedu radnika (»Narodne novine«, br. 16/00.).

(3) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona, u Zakonu o zaštiti na radu (»Narodne novine«, br. 59/96., 94/96., 114/03., 100/04. i 86/08.) prestaje važiti članak 94. stavak 3. i stavak 5., članak 95. i članak 96.

Članak 71.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 023-03/08-01/07

Zagreb, 26. rujna 2008.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik

Hrvatskoga sabora

Luka Bebić, v. r.